

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Sectio IV. De causis, ob quas renuntiationes beneficiorum validè & licitè fieri possunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

promissam, aut constitutum ad resignandum Procuratorem, vel Romam quidem missam, aut ad superiorem legitimum, resignationem, nondum tamen ab hoc admissam &c. his enim in casibus non vacaret beneficium per resignationem, quamvis ultra 20. dies à tempore talis constitutionis, transmissionis, signationis &c. factæ hic supervixisset, sed vacaret vi hujus regulæ per mortem beneficiarii, si à die præstiti consensus, coram legitimo superiore, ultra viginti dies non supervixisset.

§. III.

Qui resignare beneficia non possint, & quibus possint resignari:

1. **R**esignare sua beneficia non possunt criminiosi, qui ipso jure, beneficiis suis privati sunt, aut intrusi, & omnes illi, qui nullum titulum Canonicum habent, cum enim nullum jus in beneficio, sed sola fortassis possessio illis competat, consequenter nullum etiam jus per resignationem cedere, vel in alterum transferre possunt. 2. Resignare non possunt prius beneficium, qui ad secundum cum primo incompatible promoti sunt, quia per legitimam adeptionem secundi, primum ipso jure vacat, juxta *c. de multa 28. de præbend. & Trident. sess. 7. c. 4. de reform.* 3. Resignare non possunt sua beneficia, nec ex causa permutationis, mente capti, & furiosi Clerici, cum enim careant iudicio rationis, consequenter non minus inepti sunt ad resignanda sua beneficia, quam ad alios actus legitimos, nisi fortassis lucida intervalla habeant, & tum temporis resignationem faciant, cum tali tem-

Compend. Pirking.

pore cesset causa, propter quam resignare non possunt. Possunt autem per se omnibus Clericis beneficia resignari, modo debitas qualitates, & conditiones habeant, cum regulariter, cui conferri potest beneficium, illi etiam resignari possit.

S E C T I O I V.

De causis, ob quas renuntiationes beneficiorum valide, & licite fieri possunt.

Certum est, quòd beneficiorum renuntiatio fieri non possit, sine iustâ & legitimâ causâ, ne nimia in resignandis beneficiis libertas in maximum detrimentum Ecclesiæ cedat: qualis autem causa sit iusta & legitima, in genere definiti non potest; quamvis certum sit, quod gravior causa requiratur in resignatione Episcoporum v. g. quam in resignatione aliorum minorum beneficiorum.

§. I.

Ex quibus causis possit Episcopus aut debeat, Episcopatus renuntiare.

Sex causæ de jure Canonico sunt expressæ, propter quas Episcopus confirmatus cedendi licentiam potest, vel etiam debet postulare, uti habetur in *o. nisi cum pridem 10. h. 1.* Prima scilicet est, conscientia criminis (quod impedit executionem officii sui, etiam post peractam pœnitentiam, qualia sunt illa crimina, quæ depositionis pœnam, aut perpetuam suspensionem, aut juris infamiam secum trahunt) Secunda est debilitas corporis (per quam impotens redditur

N

ad

ad exequendum officium suum pastorale, uti colligitur ex *c. 1. h. t.* Tertia est defectus scientiæ (præsertim ad spirituum administrationem necessariæ & sufficientis, nisi confirmatus talis sufficientem quidem scientiam non habeat, spes tamen sit, quòd intra breve tempus sufficienter de ea sibi sit provisorus) Quarta est malitia plebis (cui cum suo Episcopo pessimè convenit, ut nullus ex hoc Episcopo fructus apud cervicis durissimæ plebem spectari possit) Quinta est grave scandalum populi, quod ex præsentia huius Episcopi patitur (non quidem si scandalum tantum Pharisæicum sit, quod cavendum non esse, ipse Christus admonet, sed si scandalum sit, quod ex ignorantia, aut infirmitate populi provenit, & communiter scandalum pusillorum vocatur) Et sexta denique causa est irregularitas, cum talis Episcopus non possit exercere actus Episcopales, nec cum illo à Summo Pontifice dispensetur. Hæ tamen causæ omnes ad duas potissimum revocari possunt, ad utilitatem scilicet aut necessitatem Ecclesiæ; harum enim una si non interveniat, neque cum his causis facillè dispensatur.

§. II.

An ex aliis causis, præter sex allatas, possit Episcopus renuntiare Episcopatu?

Rest. probabile esse, quòd possit, dummodò causa sit utilis Ecclesiæ, & honesta, cum per enumeratas à jure Canonico causas, frequentius occurrentes, non excludantur aliæ honestæ causæ, utilitatem Ecclesiæ, maxime concernentes; & quòd in jure dicatur, petitio-

nem cessionis ex aliis causis factam, non esse discretam, prout habetur in *c. cit. nisi pridem §. verum h. t.* Intelligendum tantum videtur de aliis causis non justis, nec honestis, sed indiscretis &c. nisi malis dicere, omnes alias causas ad has 6. revocari posse, ita ut non audiendus sit Episcopus, si nullam ex allatis sex assignare possit: & hinc non videtur audiendus Episcopus, ad renuntiandum suo Episcopatu, cui utiliter adhuc præesse potest, si sub prætextu humilitatis, aut divinæ inspirationis, ut quietius Deo servire possit, ut contemplativæ vitæ magis deditus sit, ut in religione profiteatur &c. renuntiare velit, uti patet ex citato *c. nisi §. ex c. 2. de transl. Epis.* neque professio in religione sine licentia Summi Pontificis facta, aut votum, quod de ingredienda religione Episcopus fecit, valet, quia Deus talem promissionem contra prohibitionem ab Ecclesia factam non acceptat.

§. III.

Ex quibus causis fieri possit renuntiatio Ecclesiarum, dignitatum Ecclesiasticarum, & beneficiorum curatorum, vel etiam simplicium?

Quæ causæ à jure conceduntur, ut Episcopi suis Episcopatibus renuntiare possint, eæ etiam sufficientes sunt ad renuntiandum aliis dignitatibus, & beneficiis, tam curatis, quàm simplicibus, quæ enim sufficientes, ut arctius vinculum dissolvatur, sufficientes etiam, ut dissolvatur minus arctum vinculum: imò plures adhuc, & leviores causæ sunt, ob quas extra curiam, ordinarii locorum resignationes beneficiorum, purè factas, admit-

admittunt, ut prax' docet, & videri potest in *Bulla Pii 5. quanta Ecclesia*, quæ legi potest apud *Quarantam in summa Bullarii V. beneficiorum resignationes*, ex quibus causis admittere possunt Episcopi resignationes, ita tamen, ut resignans Clericus aliunde habeat, quo vitam honestè sustentare possit, & cum expressa prohibitione, ne taliter resignata beneficia, suis, aut resignantis consanguineis, affinibus, vel familiaribus, etiam per fallacem circuitum multiplicatarum in extraneos collationum, conferant Episcopi; quæ tamen cautio, ad multas quidem fraudes cavendas utilis, in nostris partibus vix obligare videtur.

SECTIO V.

Coram quo superiore, & cuius Auctoritate renuntiatio beneficiorum facienda est, & admittenda.

§. I.

An Clericus beneficiatus possit, propria Auctoritate sine consensu superioris, beneficium resignare?

Quod non possint Clerici beneficiati, pro suo arbitrato, beneficia, quæ Canonicè obtinuerunt, & quorum collatio, confirmatio, aut institutio illis jam facta fuit, dimittere sine Episcopi consensu, cuius Auctoritas admittentis resignationem intervenire debet, clarè patet ex *c. admonet 4. h. t.* ubi sub pœna excommunicationis hoc prohibetur, ut ne scilicet fiat aliquid in præjudicium superioris; & quamvis aliqui probabiliter

putent, hoc intelligi non debere de beneficio litigioso, quod in favorem colligantis cedere quis potest, cum in tali renuntiatione nullum videatur fieri superiori præjudicium, contrarium tamen etiam probabile est, cum prohibitio loquatur universaliter, & Ecclesiæ interfit, etiam hanc renuntiationem scire, & hinc etiam Clericus criminofus, qui quidem ipso facto beneficio suo excidit, si tamen titulum coloratum & putativum, ac possessionem beneficii retineat, debet coram superiore legitimo renunciare, non quidem titulum, & jus verum in beneficio, quod nullum amplius habet, sed titulum putativum, & possessionem; qui modus, ut in superioris manibus dimittatur beneficium, in eo casu etiam locum habet, quo per pacificam adeptionem secundi beneficii cum priore incompatibilis, prius ipso jure vacat, juxta *c. de multa de prebend.*

§. II

An renuntiatio beneficii facta, sine superioris Auctoritate, sit valida?

Coram Laico, quamvis Patronus ille sit, aut regiâ dignitate præfulgeat, facta renuntiatio irrita est *c. quod in duobus 8. h. t.* cum Laicus non sit legitimus in causa spirituali beneficiorum superior; & licet resignatio talis coram Laico facta, nulla sit, resignans tamen taliter suo beneficio, spoliandus esse dicitur (si iterum de manu Laica illud recepit) in pœnam scilicet attentatæ hujus renuntiationis coram Laico faciendæ, si tamen sponte, & non coactè resignationem hanc fecit: quod si tamen resignatio beneficii